

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 142/12
Λουξεμβούργο, 8 Νοεμβρίου 2012

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-229/11 και C-230/11
Alexander Heimann και Konstantin Toltschin κατά Kaiser GmbH

Το δικαίωμα σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών μπορεί να περιοριστεί κατ' αναλογία προς τη μείωση του χρόνου εργασίας που συμφωνείται στο πλαίσιο προγράμματος κοινωνικών μέτρων

Κατά το δίκαιο της Ένωσης, μια επιχείρηση και το συμβούλιο των εργαζομένων σε αυτήν έχουν τη δυνατότητα να καταρτίσουν πρόγραμμα κοινωνικών μέτρων το οποίο να προβλέπει την αναλογική μείωση του αριθμού των ημερών που οι εκ περιτροπής εργαζόμενοι δικαιούνται ως ετήσια άδεια μετ' αποδοχών

Το δίκαιο της Ένωσης ¹ εξασφαλίζει σε κάθε εργαζόμενο ετήσια άδεια μετ' αποδοχών, διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων εβδομάδων. Σε περίπτωση λύσης της εργασιακής σχέσης, η ελάχιστη αυτή ετήσια άδεια μετ' αποδοχών μπορεί να αντικατασταθεί από χρηματική αποζημίωση.

Το Arbeitsgericht Passau (δικαστήριο εργατικών διαφορών του Passau, Γερμανία) ερωτά το Δικαστήριο αν το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται σε εθνικές διατάξεις ή πρακτικές – όπως ένα πρόγραμμα κοινωνικών μέτρων που έχει καταρτιστεί από μια επιχείρηση και το συμβούλιο των εργαζομένων της – βάσει των οποίων το δικαίωμα σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών περιορίζεται κατ' αναλογία προς τη μείωση του χρόνου εργασίας των εκ περιτροπής εργαζομένων στη διάρκεια μιας περιόδου που χαρακτηρίζεται από οικονομικές δυσκολίες της οικείας επιχείρησης.

Το δικαστήριο αυτό επιλήφθηκε των διαφορών οι οποίες ανέκυψαν μεταξύ, αφενός, του A. Heimann και του K. Toltschin και, αφετέρου, του πρώην εργοδότη τους, δηλαδή της εταιρίας Kaiser GmbH που αναλαμβάνει υπεργολαβίες στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, και είχαν ως αντικείμενο την προβληθείσα από τους δύο αυτούς εργαζομένους αξίωση καταβολής χρηματικής αποζημίωσης για τις ημέρες ετήσιας άδειας που δεν έλαβαν το 2009 και το 2010. Λόγω οικονομικής δυσπραγίας, η Kaiser είχε απολύσει τον μεν A. Heimann από το τέλος Ιουνίου 2009, τον δε K. Toltschin από το τέλος Αυγούστου 2009. Εντούτοις, στο πλαίσιο προγράμματος κοινωνικών μέτρων, το οποίο καταρτίστηκε από την Kaiser και το συμβούλιο των εργαζομένων της, η ισχύς των συμβάσεών τους παρατάθηκε τυπικώς για ένα έτος. Κατά την περίοδο αυτή, ο A. Heimann και ο K. Toltschin δεν υπείχαν υποχρέωση παροχής εργασίας («Kurzarbeit Null» [εκμηδένιση του χρόνου εργασίας ή «οιονεί διαθεσιμότητα»]) και η Kaiser δεν όφειλε να τους καταβάλλει μισθό. Αντιθέτως, ο Ομοσπονδιακός Οργανισμός Απασχόλησης τους χορηγούσε, μέσω της Kaiser, το λεγόμενο επίδομα «Kurzarbeitergeld». Η Kaiser υποστηρίζει ότι, κατά την ως άνω περίοδο «οιονεί διαθεσιμότητας», ο A. Heimann και ο K. Toltschin δεν μπορούσαν να θεμελιώσουν δικαίωμα σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο απαντά ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν αντιτίθεται σε εθνικές διατάξεις ή πρακτικές – όπως ένα πρόγραμμα κοινωνικών μέτρων που έχει καταρτιστεί από μια επιχείρηση και το συμβούλιο των εργαζομένων της – βάσει των οποίων το δικαίωμα του εκ περιτροπής εργαζομένου σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών περιορίζεται κατ' αναλογία προς τη μείωση του χρόνου εργασίας του (κανόνας prorata temporis).

¹ Συγκεκριμένα, ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνδυασμό με την οδηγία 2003/88/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (ΕΕ L 299, σ. 9).

Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η κατάσταση του εργαζομένου που τελεί υπό καθεστώς εκ περιτροπής απασχόλησης βάσει προγράμματος κοινωνικών μέτρων διαφέρει θεμελιωδώς από εκείνη του εργαζομένου ο οποίος βρίσκεται σε άδεια ασθενείας και, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, έχει, ως προς την ετήσια άδεια μετ' αποδοχών, τα ίδια δικαιώματα με τον εργαζόμενο που απασχολείται κανονικά.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της εφαρμογής καθεστώτος εκ περιτροπής απασχόλησης, οι υποχρεώσεις τόσο του εργαζομένου όσο και του εργοδότη αναστέλλονται βάσει επιχειρησιακής συμφωνίας. Επιπλέον, σε αντίθεση προς τον ασθενή εργαζόμενο, ο οποίος υπόκειται σε ορισμένους σωματικούς ή ψυχολογικούς περιορισμούς λόγω της κατάστασής του, ο εκ περιτροπής εργαζόμενος δύναται να χρησιμοποιήσει τον «κερδισμένο» χρόνο είτε για να αναπαυθεί είτε για να ασχοληθεί με δραστηριότητες που συμβάλλουν στη χαλάρωση ή την ψυχαγωγία του. Εξάλλου, αν ο εργοδότης υποχρεωνόταν να αναλάβει, και για το διάστημα της εκ περιτροπής απασχόλησης, το βάρος που συνεπάγονται οι ετήσιες άδειες μετ' αποδοχών, θα υπήρχε ο κίνδυνος να εμφανίζονται οι εργοδότες πιο επιφυλακτικοί ως προς την εκπόνηση προγραμμάτων κοινωνικών μέτρων, βάσει των οποίων η ισχύς της σύμβασης εργασίας παρατείνεται για αμιγώς κοινωνικούς λόγους και, επομένως, προς το συμφέρον του εργαζομένου.

Πάντως, η κατάσταση του μισθωτού που τελεί υπό καθεστώς εκ περιτροπής απασχόλησης είναι παραπλήσια με εκείνη του μερικώς απασχολούμενου εργαζομένου. Έτσι, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του ², το δικαίωμα σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών μπορεί, ως προς μια περίοδο μερικής απασχόλησης, να περιοριστεί κατ' αναλογία προς τη μείωση του χρόνου εργασίας.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106

² Απόφαση της 22ας Απριλίου 2010, [C-486/08](#), Zentralbetriebsrat der Landeskrankenhäuser Tirols.